Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[redacted]

DGLZ
DMO

Ontworpen door
[redacted]

Datum Document
29-01-2026

Kenmerk
4334368-1093380-DMO

Bijlage(n)
1

Aan Stas LMZ Deadline: 19-02-2026

nota

(ter beslissing) Stand van zaken en de planning inzake de Goedkeuringswet Facultatief Protocol VN-Verdrag Handicap

1. Aanleiding

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft u verzocht om een brief met de stand van zaken en de planning inzake de goedkeuringswet Facultatief Protocol VN-verdrag Handicap. Zij verzoeken de brief te ontvangen voor het wetgevingsoverleg Begrotingsonderdeel Gehandicaptenbeleid. Dit debat is verplaatst naar 9 maart 2026.

2. Geadviseerd besluit

Graag uw instemming met de inhoud en verzending van de commissiebrief.

3. Kernpunten

- U geeft in de brief de laatste stand van zaken en de planning weer:
  - Op 27 januari 2026 heeft u het Facultatief Protocol bij het VN-Verdrag Handicap ondertekend.
  - Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft het voorstel van Rijkswet aanhangig gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State voor Koninkrijksrelaties.
  - De Raad van State van het Koninkrijk brengt vervolgens advies uit.
  - Het kabinet stelt een nader rapport op. Dit is een reactie op het advies van de Raad van State van het Koninkrijk. Eventueel worden aan de hand van het advies wijzigingen in de memorie van toelichting doorgevoerd.
  - Via de Koning wordt vervolgens het nader rapport, het voorstel van rijkswet en de memorie van toelichting bij de Tweede Kamer ingediend.

- Wanneer de Tweede Kamer instemt met het voorstel behandelt vervolgens de Eerste Kamer het voorstel van Rijkswet.
- Indien beide Kamers instemmen met het voorstel van Rijkswet kan de regering het Facultatief Protocol bij het VN-Verdrag Handicap ratificeren.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- Zowel de Eerste als de Tweede Kamer hebben herhaaldelijk gevraagd naar de stand van zaken in de besluitvorming en de stand van zaken om te komen tot goedkeuringswetgeving voor ratificatie van het Facultatief Protocol.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- Sinds de ratificatie van het VN-verdrag Handicap hebben meerdere partijen (zoals Iederin, College voor de Rechten van de Mens, Wij Staan Op) herhaaldelijk oproepen gedaan om ook het Facultatief Protocol zo spoedig mogelijk te ratificeren.
- Ook worden er met enige regelmaat burgervragen gesteld met een oproep tot ratificeren van het Facultatief Protocol.
- Door stappen te zetten naar ratificatie van het Facultatief Protocol wordt richting het maatschappelijk middenveld, ervaringsdeskundigen en belangenbehartigers een sterk signaal afgegeven.
- Op het niveau van de Europese Unie worden lidstaten, in de Raadconclusies bij de European Disability Strategy 2021-2030 van de Europese Commissie, uitgenodigd om stappen te zetten richting ratificatie van het Facultatief Protocol bij het VN-Verdrag Handicap.
- Het VN-Comité voor de rechten van personen met een Handicap heeft Nederland recent via de *concluding observations* aanbevolen om het ratificatieproces van het Facultatief Protocol bij het Verdrag snel af te ronden.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

- Burgers dienen zelf een klacht in te dienen bij het Comité en deze klacht te onderbouwen. Het ratificeren van het Facultatief Protocol heeft daarmee gevolgen voor de administratieve lasten van burgers. Ook heeft het gevolgen voor administratieve lasten van de overheid omdat een oordeel van het Comité om opvolging vraagt.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

- De Raad van State heeft in haar voorlichting aangegeven dat financiële gevolgen van oordelen niet in meer of mindere mate uitgesloten kunnen worden. Zij geven hierbij aan dat een betrouwbare voorspelling van de (financiële gevolgen) voor de staat niet eenvoudig te geven is.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

- Een oordeel van het Comité is juridisch niet-bindend, maar wel gezaghebbend. Ondanks dat deze oordelen niet-bindend zijn, betekent dat dus niet direct dat deze geen invloed zouden kunnen hebben op beleid en

wet- en regelgeving. Staten dienen allereerst opvolging te geven aan de uitkomsten van de oordelen en hier aandacht aan te besteden in de volgende statenrapportage, die eens in de vier jaar plaatsvindt. Hierin dienen ze toe te lichten welke verbeteringen ze hebben aangebracht. Verder kan aan de hand van de oordelen ook rechtsvorming plaatsvinden, waarbij de oordelen als bron voor nadere verduidelijking van het VN-verdrag Handicap kunnen worden gebruikt.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

- VWS: WJZ en DMO. Daarnaast is de brief afgestemd met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.